

OBSAH

ÚVOD DO PROBLEMATIKY PRÁVNÍCH DĚJIN

EVROPSKÝCH ZEMÍ A USA	9
1. Předmět, metoda a poslání právních dějin evropských zemí a USA	9
2. Pojem státu a práva	9
3. Periodizace obecných dějin státu a práva	11

I. PŘEDSTÁTNÍ SPOLEČNOST A JEJÍ PŘEMĚNA NA STÁT

1. Vývojová období předstátní společnosti	15
2. Prvobytně pospolná společnost a její rysy	17
3. Vojenská demokracie a její rysy	18
4. Přeměna vojenské demokracie na stát na Starém Východě a na antickém Západě	19

II. PRÁVNÍ DĚJINY STAROVĚKU

PRÁVNÍ DĚJINY VÝCHODNÍCH SAMOVLÁD	23
1. Východní samovlády	23
2. Problém periodizace právních dějin východních samovlád	24

PRÁVNÍ DĚJINY STARÉHO EGYPTA	25
1. Periodizace dějin státu	25
2. Státní zřízení	26
3. Prameny práva	28

PRÁVNÍ DĚJINY STARÉ MEZOPOTÁMIE	31
1. Periodizace dějin státu	31
2. Státní zřízení	32
3. Prameny práva	35

PRÁVNÍ DĚJINY STAROVĚKÉHO ŘECKA	37
1. Periodizace dějin státu a práva	37
2. Řecký městský stát	38
3. Athénský stát	39
4. Spartský stát	47
5. Prameny k dějinám státu a práva ve starověkém Řecku	48

DĚJINY ŘÍMSKÉHO STÁTU A PRÁVA	51
1. Periodizace dějin římského státu	51
2. Nejdůležitější orgány římského státu v jednotlivých obdobích	52
3. Prameny práva	62

III. PRÁVNÍ DĚJINY ZA FEUDALISMU

VZNIK A VÝVOJOVÁ STADIA FEUDÁLNÍHO STÁTU A PRÁVA ...	71
PRÁVNÍ DĚJINY BYZANCE	73
1. Periodizace dějin státu	73
2. Státní zřízení	74
3. Prameny práva	76
PRÁVNÍ DĚJINY GERMÁNŮ	81
1. Vznik germánských barbarských států	81
2. Germánské barbarské zákony	82
3. Společenské a státní zřízení u Franků	83
4. Prameny práva u Franků	86
LENNÍ A VRCHNOSTENSKO-PODDANSKÉ VZTAHY	87
1. Feudální vlastnictví	87
2. Lenní vztahy	88
3. Vrchnostensko-poddanské vztahy	88
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍ FRANCIE	91
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva	91
2. Státní zřízení	91
3. Soustavy a prameny práva	94
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍ ANGLIE	97
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva	97
2. Státní zřízení	98
3. Prameny práva	100
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO NĚMECKA	103
1. Vznik a zánik Svaté říše římské	103
2. Vznik, vývoj a důsledky zeměpanské výsosti v Německu	104
3. Státní zřízení	105
4. Prameny práva	108
STÁTNÍ ZŘÍZENÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH STŘEDOVĚKÝCH MĚSTSKÝCH REPUBLIK	111
1. Historické souvislosti	111
2. Typologie severo- a středoitalských městských států	112
3. Benátská republika	113
4. Janovská republika	116
5. Florencie a Milán	116
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO RUSKA	119
1. Stručný historický přehled	119
2. Státní zřízení	120

3. Prameny práva	120
4. Zrušení nevolnictví a rolnická reforma v Rusku	123
5. Reformy po roce 1861	123

STRUČNÝ PŘEHLED PRÁVNÍCH DĚJIN VYBRANÝCH SLOVANSKÝCH STÁTŮ STŘEDNÍ A JIHOVÝCHODNÍ EVROPY

A. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO POLSKA	125
1. Stručný historický přehled	125
2. Společenské a státní zřízení	126
3. Prameny práva	129
B. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO BULHARSKA	130
1. Stručný historický přehled	130
2. Společenské a státní zřízení	131
3. Prameny práva	132
C. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO SRBSKA	134
1. Stručný historický přehled	134
2. Společenské a státní zřízení	135
3. Prameny práva	136

STÁT A PRÁVO U TURKŮ DO ROKU 1807	137
1. Historické souvislosti tureckých dějin	137
2. Periodizace dějin státního zřízení	137
3. Hlava tureckého státu	138
4. Instituce tureckého státu	139
5. Územní správa	140
6. Právo	141

POMĚR STÁTU A CÍRKVE OD VZNIKU KŘESŤANSTVÍ

DO ROKU 1789	143
1. Vznik a charakteristické rysy raného křesťanství	143
2. Stručná charakteristika poměru státu a církve v Římě, Byzanci a Francké říši	144
3. Vývojové tendence poměru státu a církve na evropském Západě do reformace	145
4. Poměr státu a církve za reformace a protireformace	146
5. Poměr státu a církve od reformace do r. 1789	148
6. Kanonické právo a jeho prameny	150

STŘEDOVĚKÝ POLITICKÝ UNIVERSALISMUS

1. Idea universální monarchie v Německu	153
2. Idea římského impéria za Karla Velikého a Oty I.	154
3. Papežské snahy o světovládu a jejich výsledek	154

VYBRANÉ OTÁZKY Z PRÁVNÍCH DĚJIN ZA FEUDALISMU	157
1. Právo soukromé války a jeho omezování	157
2. Právo branného odporu	160
3. Recepce římského práva	161

IV. PRÁVNÍ DĚJINY ZA KAPITALISMU

CHARAKTERISTIKA REVOLUCÍ 16.–19. STOLETÍ	165
---	-----

NIZOZEMSKÁ REVOLUČNÍ VÁLKA ZA NEZÁVISLOST

V 16. STOLETÍ. REPUBLIKA SPOJENÝCH PROVINCIÍ	167
1. Příčiny revoluční války, rozložení třídních sil na jejím počátku ...	167
2. Průběh revoluce	168
3. Vývoj státního zřízení republiky Spojených provincií	169
4. Z vývoje práva v XVI.–XIX. století	169

PRÁVNÍ DĚJINY ANGLICKÉ BURŽOAZNÍ REVOLUCE 1640–1660.

POREVOLUČNÍ VÝVOJ STÁTU A PRÁVA DO R. 1918.	171
1. Období před revolucí	171
2. Prosba o práva	172
3. Rozložení sil na počátku revoluce	172
4. Průběh revoluce	173
5. Významné revoluční zákony	174
6. Z vývoje práva za revoluce	176
7. Významné zákony z období restaurace Stuartovců	177
8. Habeas Corpus act	178
9. Slavná revoluce 1688	179
10. Ústavní vývoj Velké Británie po Slavné revoluci	179
11. Z vývoje práva v období 1660–1918	180

PRÁVNÍ DĚJINY USA DO R. 1918	183
---	-----

1. Příčiny revoluční války za nezávislost	183
2. Prohlášení nezávislosti z r. 1776	183
3. Rozložení sil na počátku revoluční války. Výsledek revoluční války	184
4. Články konfederace z r. 1781	184
5. Ústava z r. 1787. 1. cyklus oprav ústavy	185
6. Zápas mezi otrokáři a kapitalisty v letech 1783–1865. Výsledky války Jihu proti Severu	185
7. 2. cyklus oprav ústavy. Černé zákoníky	186
8. Z vývoje práva v letech 1865–1918	187

PRÁVNÍ DĚJINY ZA VELKÉ FRANCOUZSKÉ REVOLUCE 1789–1804.	
POREVOLUČNÍ VÝVOJ STÁTU A PRÁVA DO R. 1918	189
1. Krize starého režimu. Vzpoua privilegovaných stavů proti monarchii v letech 1787–1788	189
2. Rozložení sil na počátku revoluce	190
3. Průběh revoluce	190
4. Státní zřízení v letech 1789–1804	191
5. Z vývoje práva v letech 1789–1804	193
6. Státní zřízení v letech 1804–1871	195
7. Pařížská Komuna 1871	196
8. Státní zřízení v letech 1871–1918	197
9. Z vývoje práva v letech 1804–1918	197
POMĚR STÁTU A CÍRKVE VE FRANCII V LETECH 1789–1814	198
1. Poměr státu a církve za francouzské revoluce v letech 1789–1814 .	198
2. Poměr státu a církve ve Francii v letech 1799–1814	199
PRÁVNÍ DĚJINY NĚMECKA 1806–1918	201
1. Sjednocení Německa v 19. století	201
2. Z vývoje práva v Německu v období 1806–1918	202
STÁT A PRÁVO V OSMANSKÉ ŘÍŠI V LETECH 1807–1922	205
1. Historické souvislosti	205
2. Reformy a vývoj státního zřízení	205
3. Právo	208
VYBRANÉ OTÁZKY Z DĚJIN POMĚRU STÁTU A CÍRKVE	
ZA KAPITALISMU	211
1. Poměr státu a církve ve Francii v letech 1814–1920	211
1. Poměr státu a církve v Itálii v letech 1870–1929	212
2. Lateránské smlouvy	212
3. Codex iuris canonici	213
PRÁVNÍ VÝVOJ FAŠISTICKÝCH STÁTŮ V LETECH 1918–1945	215
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva ve fašistických státech	215
2. Státní zřízení fašistické Itálie	216
3. Státní zřízení Japonska v letech 1918–1945	218
4. Státní zřízení nacistického Německa	221
DOPORUČENÁ LITERATURA	223